

A?

Aalto-yliopisto

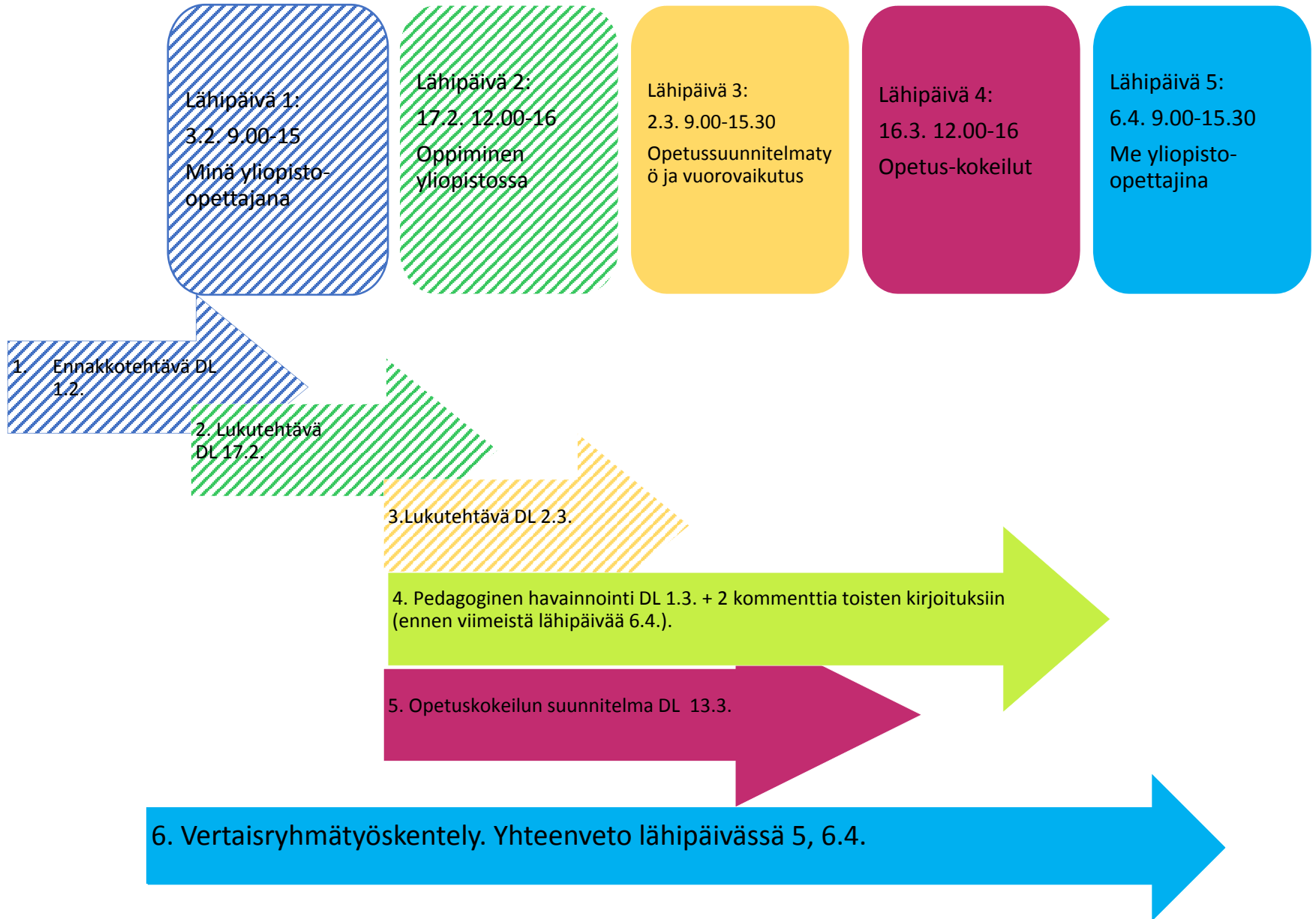
A! PEDTA INTRO (5 op)

LP 3: Opetussuunnitelmatyö ja vuorovaikutus

Miia Leppänen ja Päivi Kinnunen

2.3.2016

A! Peda Intro 27, rakenne ja aikataulu

Tämän kerran osaamistavoitteet

- **Tunnistaa** yliopiston opetussuunnitelmaan vaikuttavia tekijöitä
- Osa **selittää** linjakkaan opetussuunnittelun idean
- **Tunnistaa** vuorovaikutuksen merkityksen opetuksessa ja oppimisessä.

Aikataulu

9.00 – 9.20 Aloitus ja viime kerralta

9.20 – 12.00 Opetussuunnitelmatyö (sis. tauko)

12.00 – 13.00 Lounas

13.00 – 15.30 Vuorovaikutuksesta (sis. tauko)

15.30 – 16.00 Päivän päätös

Menetelmät, sisältö, ohjaus

Käytetyt opetusmenetelmät tukivat hyvin omaa oppimistani

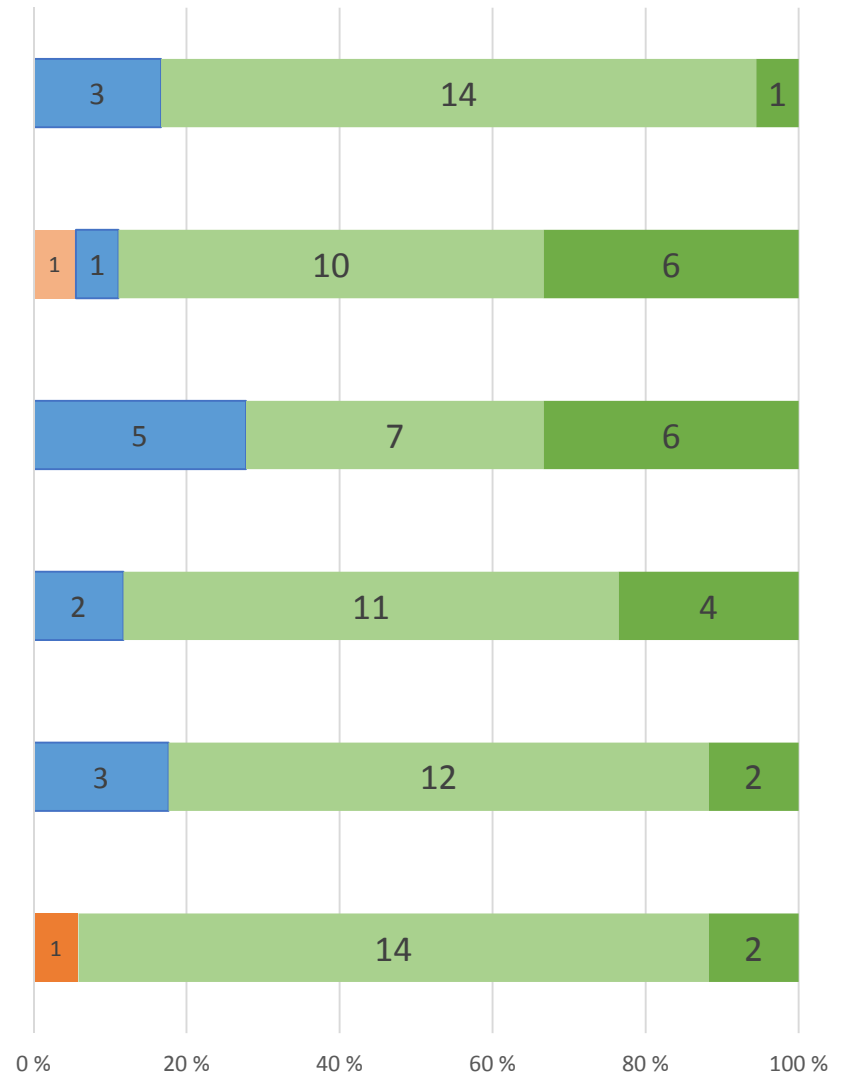
Voisin käyttää jotain tänään käytetyistä menetelistä omassa opetuksessani

Opin lähiopetuksessa enemmän kuin olisin oppinut itsenäisesti

Päivän aihe oli ylioppisto-opettajan keskeistä osaamisaluetta

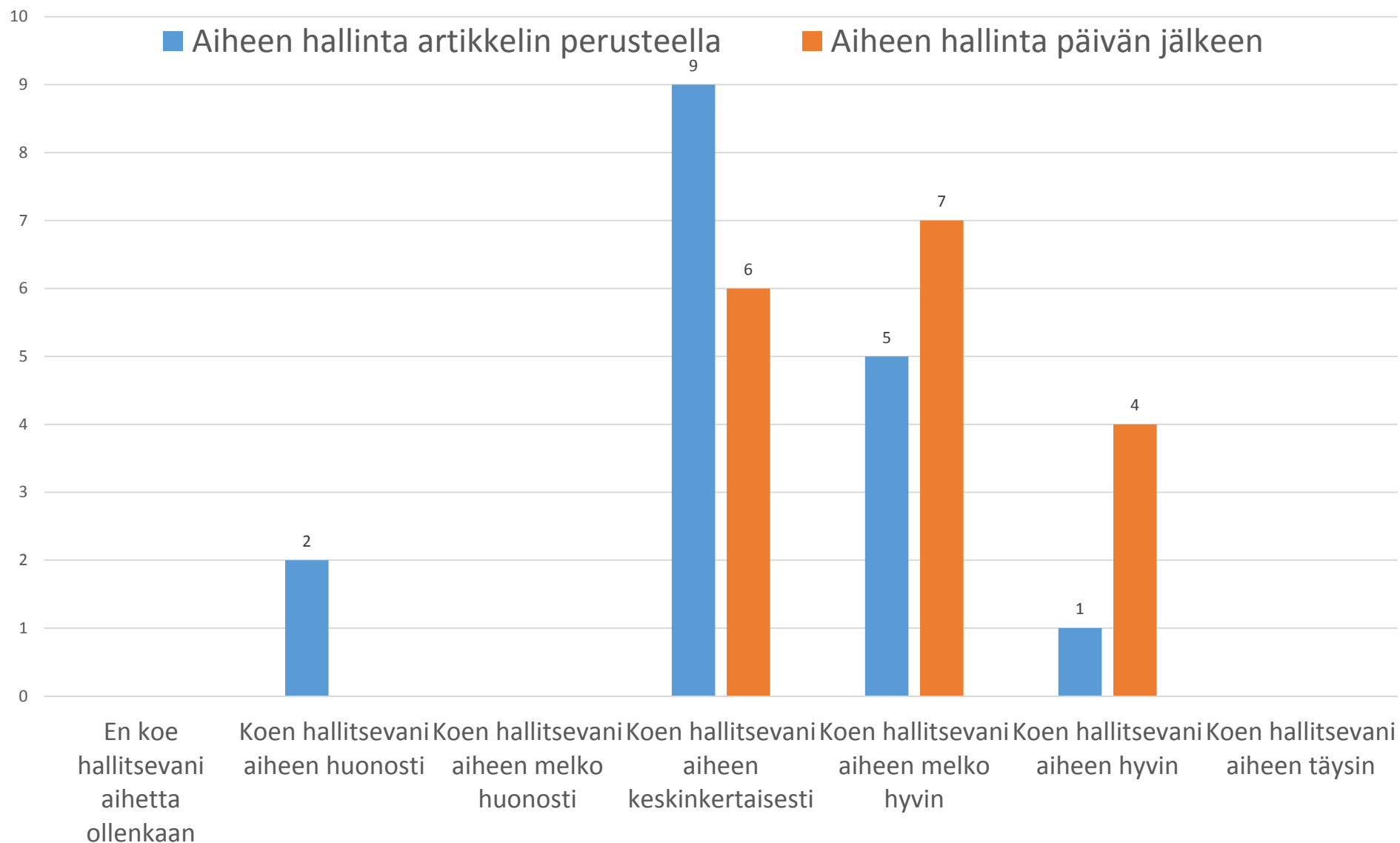
Ohjaajien toiminta tuki omaa oppimistani

Ohjaajilla oli hyvä asiantuntemus päivän aiheesta

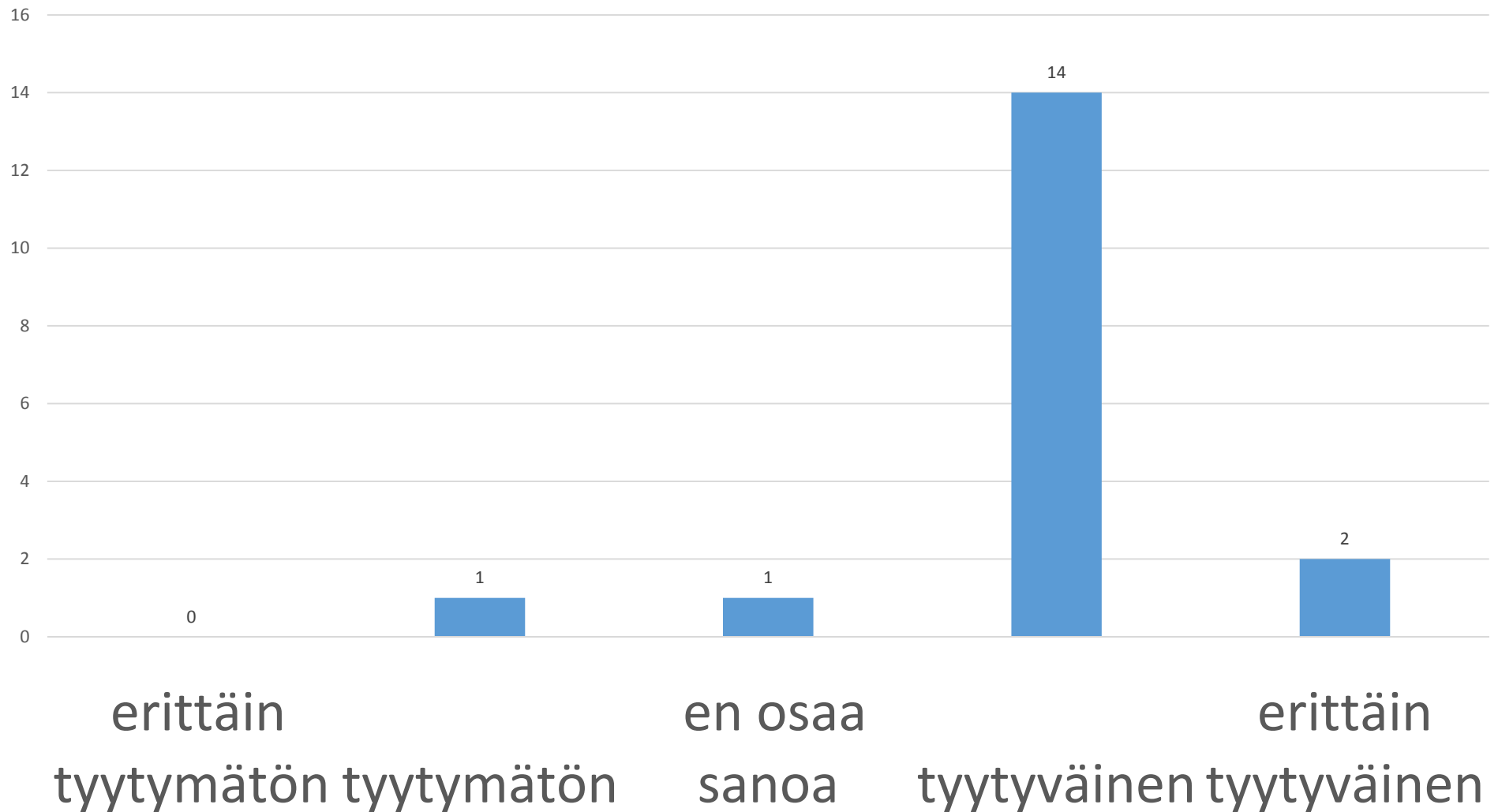

1 - Täysin eri mieltä 2 - Eri mieltä 3 - Ei samaa eikä eri mieltä 4 - Samaa mieltä 5 - Täysin samaa mieltä

Aiheen hallinta

Yleinen tyytyväisyys koulutuspäivään

Avoimet

- Aihe oli yleisellä tasolla tekstissä, eikä oikeastaan antanut paljon lisäinformaatiota "kirjastoon". Keskustelu oli toki hedelmällistä, mutta tuntui että samoja aiheita jankattiin uudelleen ja uudelleen. Vähempi aikakin riittäisi. Hyvä saada näkemys poikkitieteellisesti.
- Opetus olisi ollut pikein hyvää jos lähtötaso tiedoissa olisi ollut matalampi, tarkoituksenani ei ole kritisoida sitä. Mutta itselle jäi käteen lähinnä pari hyvää käytännön sovellusajatusta, aihepiiri oli liian tuttu.

Opetussuunnitelmatyö

Opetuksen suunnittelua *eri tasoilla*

European Higher Education Area: Academic degree standards

- (EQF = European Qualification Framework), Bologna process

Valtakunnallinen opetussuunnitelma

- Valtioneuvoston asetus yliopistojen tutkinnoista

Oppilaitoksen opetussuunnitelma

- Aalto-yliopiston yleiset opetusta ja opiskelua koskevat säännöt

Koulutusohjelma

- Koulutusohjelman OPS (opinto-opas, tutkintovaatimukset)

Kurssikokonaisuus

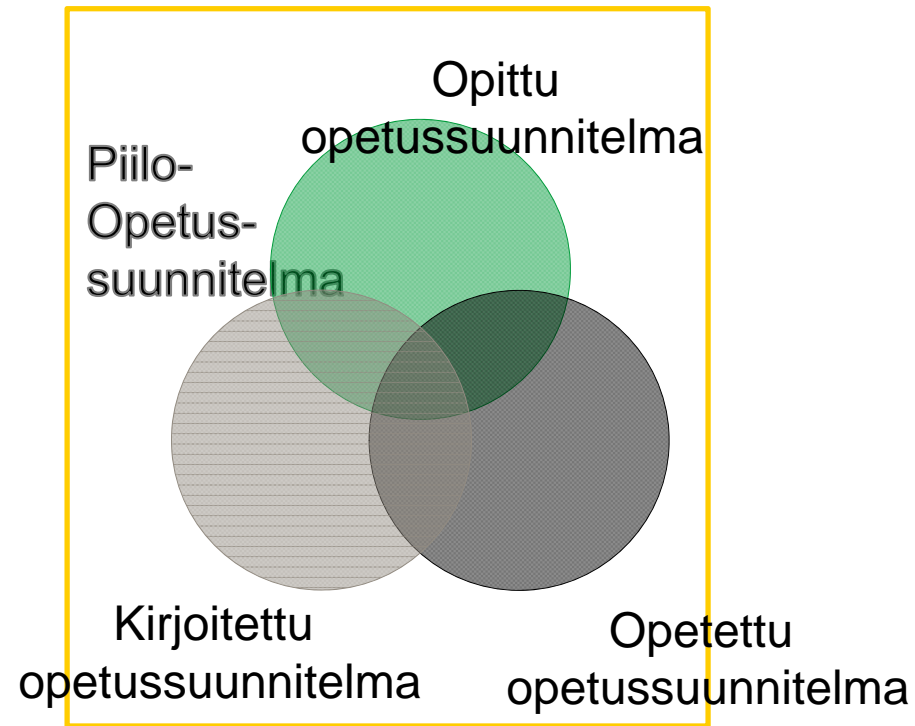
Kurssi/opintojakso

Opetustilanne/tuntisuunnitelma

Opiskelijan oma HOPS (henk.koht. opetussuunnitelma)

(Lähde: Karjalainen, A. (toim.) (2003) Akateeminen opetussuunnitelmatyö)

Opetussuunnitelman ulottuvuudet

Opetuksen suunnittelu käytännössä?

Opetuksen suunnitteluprosessin osatekijöitä

- Osaamistavoitteiden luominen
- Sisältöjen suunnittelu
- Opetusmenetelmien valinta
- Mitoitus / kuormittavuus
- Arvioinnin suunnittelu
- Ajoitus - ajallinen suunnittelu (=rytmitys)
- Kohderyhmän huomioiminen
- Oppimateriaalien valikointi
- Toteuttajat/vastuhenkilöt
- Opettajan kuormitus
- Kurssien ja opintokokonaisuuksien välinen kytkentä, yhteistyö muiden opettajien kanssa
- Oppimisympäristö (fysinen, sosiaalinen, verkko)

www.shutterstock.com · 88252987

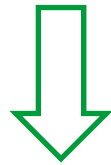
Opetuksen suunnittelun vaiheita

Oleellinen kysymys	Huomioitavaa
Mitä opiskellaan/opetetaan?	Osaamistavoitteet, sisällön suunnittelu
Miksi juuri sitä?	Perustelut kurssin tavoitteille ja sisällöille, ydinainesanalyysi
Miten?	Opiskelun ja opetuksen menetelmät
Missä ajassa?	Kesto, mitoitus
Missä järjestyksessä?	Rytmitys, ajoitus, rakenne
Millä välineillä?	Oppimisen ja opettamisen materiaalit
Oppimisen arviointi	Opiskelijan työstä annettava palaute
Opetuksen arviointi	Suhteutettuna tavoitteisiin

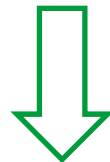
Linjakas opetus
Constructive alignment in teaching

Linjakas opetus (Constructive alignment, J. Biggs)

1. Osaamistavoitteiden määrittely

2. Opetus-/oppimismenetelmien valinta niin, että ne tukevat osaamistavoitteiden saavuttamista

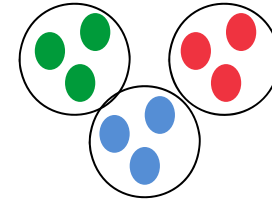
3. Opiskelijoiden oppimisen arviointi – saavutettiinko osaamistavoitteet

Ryhmätehtävä opetuksen suunnittelusta, palapeli-menetelmä

Tehtävän rakenne:

1. Asiantuntijaryhmässä n. 10 – 15 min
 2. Monialaisessa ryhmässä 10-15 minuuttia / aihe, tauko sopivassa vaiheessa
 3. Paluu asiantuntijaryhmään
- Lyhyt yhteenveto

Vaihe 1: Asiantuntijaryhmät

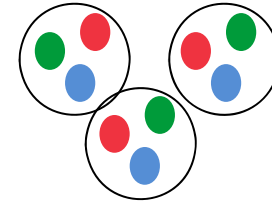

Kokoonnutaan asiantuntijaryhmiin, joiden teemat ovat samat kuin viime kerralla saamanne lukumateriaali:

- a) Osaamistavoitteet
- b) Opetuksen mitoitus
- c) Opetuksen arviointi
- d) Opetusmenetelmät

Ryhmä keskustelee hetken lukemastaan, terävöittää mieleen tärkeimmät asiat ko. alueessa, kirjaa ne paperille ja pyytää tarvittaessa ohjausta. 15 min.

Vaihe 2: Monialainen ryhmä

Asiantuntijat jakautuvat eri ryhmiin ja toimivat niissä oman alueensa asiantuntijoina opettaen oman asiantuntija-alansa ryhmän muille jäsenille. 15 min / teema, eli yksi tunti + tauko.

Kurssityöryhmän toiminta etenee tässä järjestyksessä:

- Osaamistavoitteet
- Opetuksen mitoitus
- Opetuksen arviointi
- Opetusmenetelmät

Vaihe 3: Paluu asiantuntijaryhmiin

Palatkaa alkuperäiseen ryhmään ja pohtikaa yhdessä:

- Millainen kokonaisnäkemys teille muodostui opetuksen suunnittelusta?
- Mitä uutta opitte asiantuntija-alueestanne työskenneltyänne monialaisessa ryhmässä?
- Miten menetelmää voisi soveltaa omassa työssänne?

A?

Aalto-yliopisto

LOUNAS

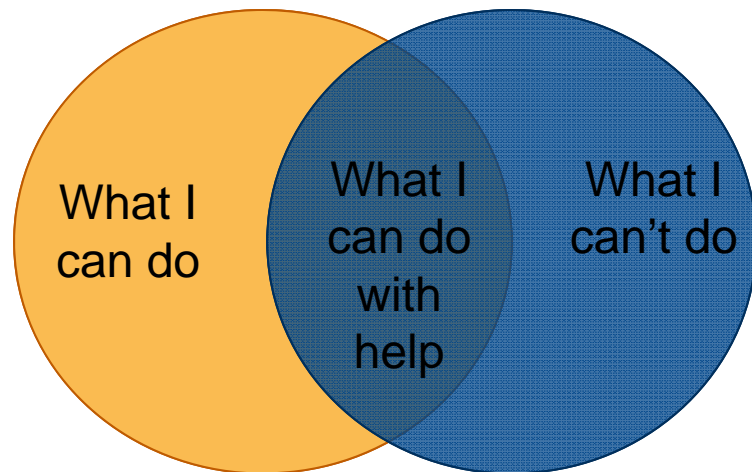
Aalto-yliopisto

Vuorovaikutus opetuksessa ja oppimisessa

(Social) Constructivism: Lev Vygotsky, Ernst von Glasersfeld

- All cognitive functions originate in, and must therefore be explained as products of social interactions.
- Learning is not simply the assimilation and accommodation of new knowledge by learners; it is the process by which learners are integrated into a knowledge community.

ZPD- Zone of proximal development (Vygotsky)

Situated Learning (Lave & Wenger)

- Learning is a function of the activity, context and culture in which it occurs (i.e., it is situated)
- Social interaction is a critical component of situated learning -- learners become involved in a "community of practice" which embodies certain beliefs and behaviors to be acquired

<http://www.instructionaldesign.org/theories/situated-learning.html>

Lave, J., & Wenger, E. (1990). Situated Learning: Legitimate Peripheral Participation. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

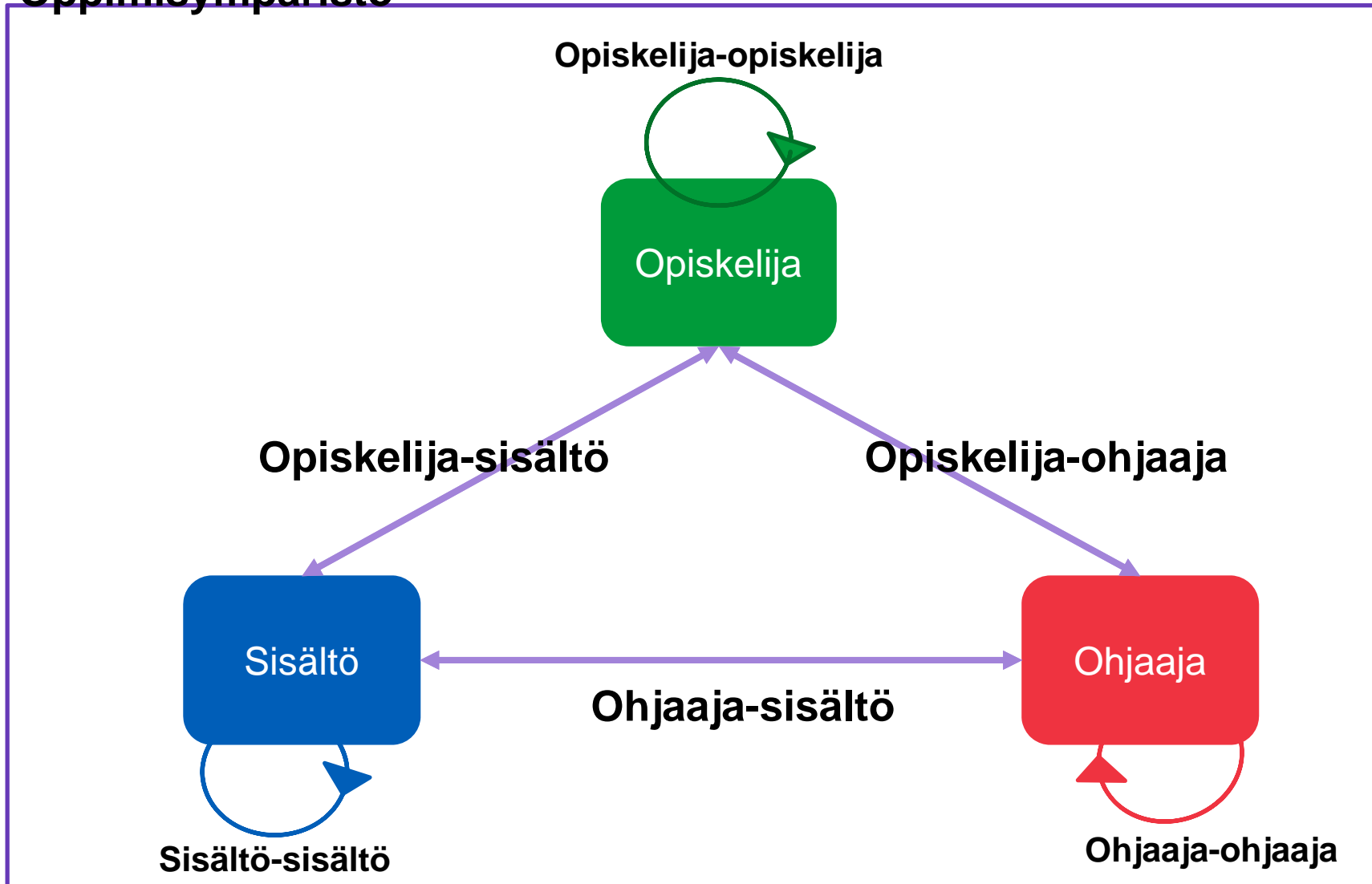
Miksi vuorovaikutusta

- Vuorovaikutuksen perimmäinen tavoite on *lisätä opiskelijoiden oppimista*
- Opetuksessa vuorovaikutuksella tarkoitetaan sellaista kommunikaatiota, jonka tavoitteena on:
 - syventää tai laajentaa ajattelua sekä vahvistaa oppimista.*
- Tästä näkökulmasta, oppijat kehittävät ymmärrystään:
 - vuorovaikutteisissa ja sosiaalisissa tilanteissa
 - yhteistoiminnallisissa tilanteissa, joissa toiset (oppijat/opettaja) voivat auttaa toisiaan

Vygotsky 1972; Bruner 1986; Britton 1970; Wells 1986; Norman 1992; Barnes & Todd 1995; Mercer 1995 (in discourse: Gumperz 1982; Chafe 1982; Tannen 1989; Levinson 2006)

Vuorovaikutus opetuksessa

Oppimisympäristö

Vuorovaikutus opetuksessa

Pohtikaa vuorovaikutusta saamastanne näkökulmasta:

- 1. Opiskelija-opiskelija**
- 2. Opiskelija-ohjaaja**
- 3. Ohjaaja-ohjaaja**
- 4. Ohjaaja-sisältö**
- 5. Sisältö-sisältö**
- 6. Sisältö-opiskelija**

Kirjatkaa ylös opetusmenetelmiä tai konkreettisia ideoita, tehtäviä, esimerkkejä vuorovaikutuksen aikaansaamiseksi.

Ryhmätyö: Vuorovaikutusta opetusmenetelmillä

- Jakaudutaan 4 ryhmään.
- Pohtikaa omia kokemuksianne opetukseen liittyvistä epäonnistuneista ja onnistuneista vuorovaikutustilanteista. (Huom! Subjekttiivinen kokemus onnistumisesta tai epäonnistumisesta!)
- Valitkaa yksi opetustilanne, josta rakennatte demonstraation (onnistunut tai epäonnistunut)
 - Analysoikaa, miksi vuorovaikutus oli tilanteessa onnistunutta/epäonnistunutta
 - Minkä näkökulman haluatte nostaa tilanteesta muille esiin pohdittavaksi
- **Demonstroikaa** kokeilunne/esityksenne muulle ryhmälle (n.5min).

Oppimista edistävä vuorovaikutus

**Ristiriitaisten ajatusten
rakentava käsittely**

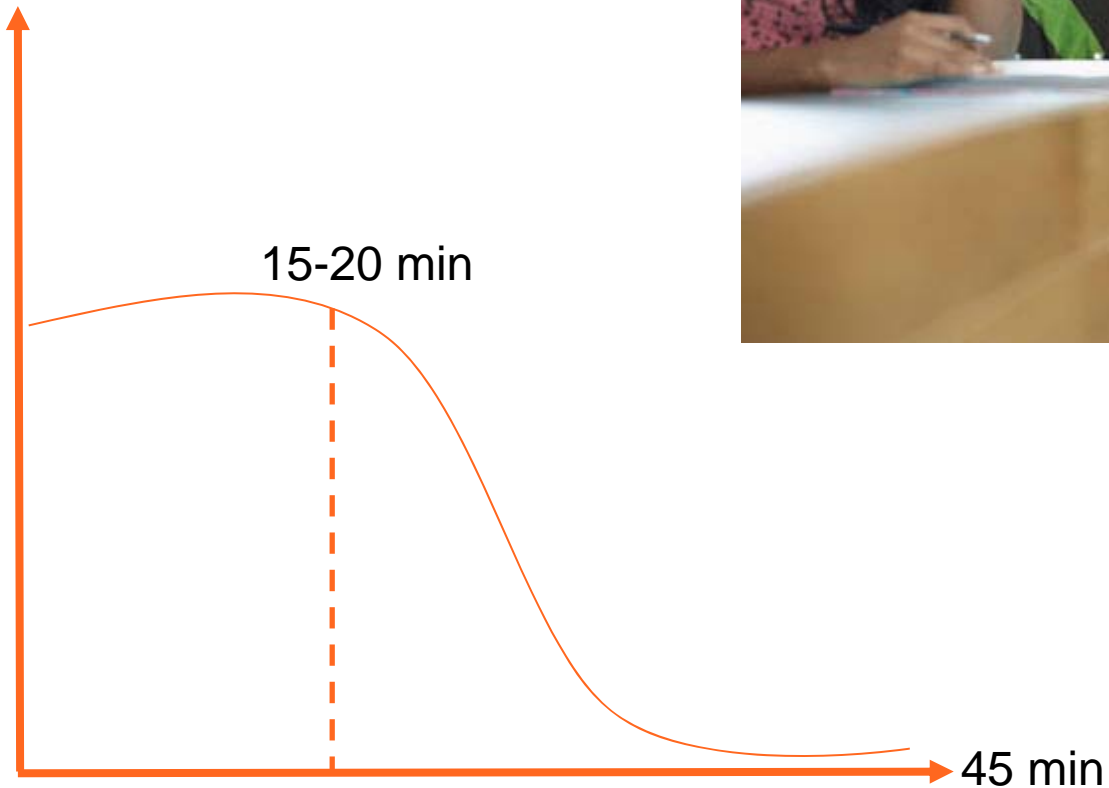
**Tavoitteiden mukaisten asioiden
syvälinen käsittely**

Tasapuolinen osallistuminen

Positiivinen ja turvallinen ilmapiiri

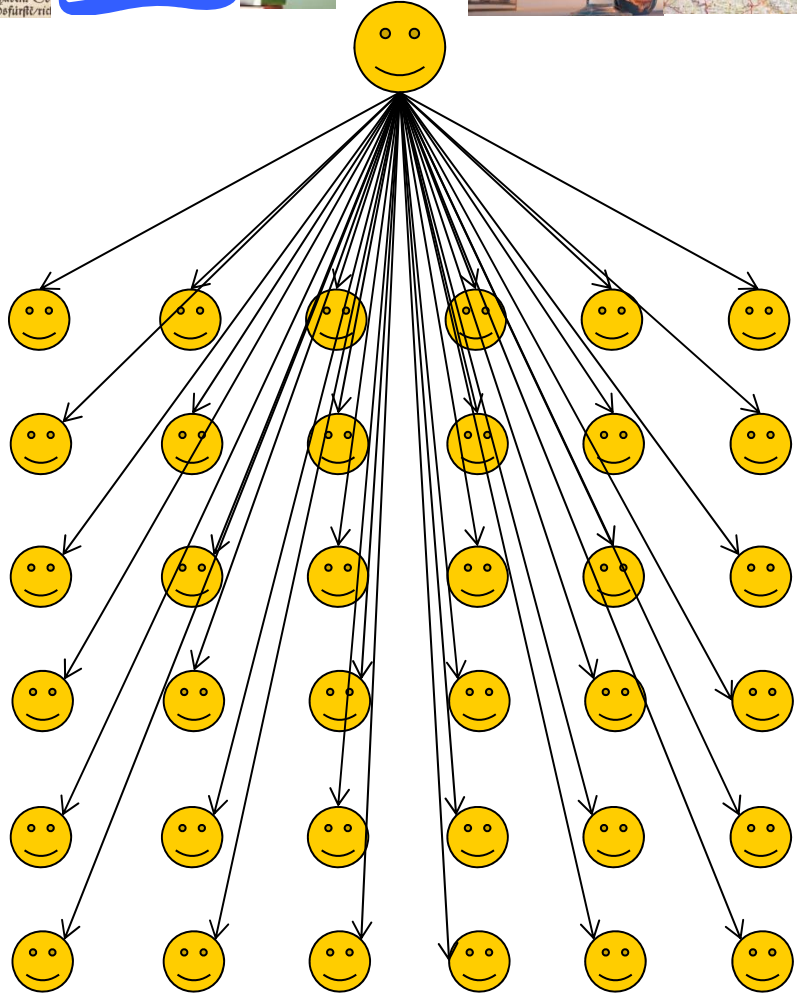
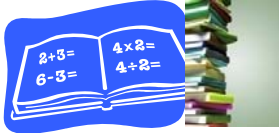
Vireystila ja opetustilanteen rytmitys

Vireys /
innostuneisuus

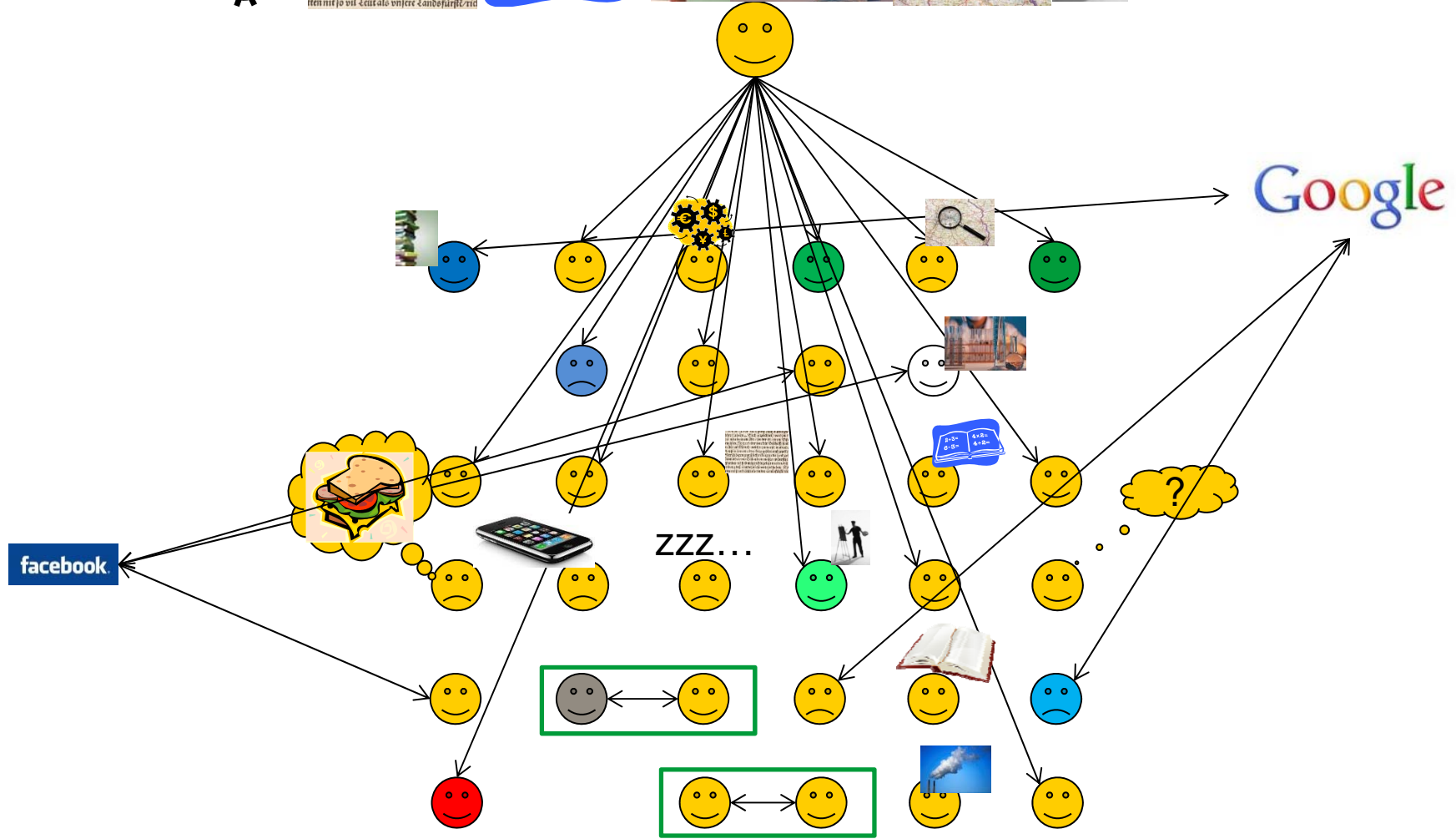
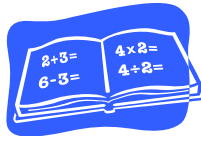

...wenn einer raubt, so wird er auch gestohlen
leicht (als im 4. Buch verzeichnet) ward im 10
ten mit als einem Abt / funder als einem Stift
emäßen. Derper aber war sein Vorkerff. In die
n Abt von Wöndch, welcher zum erff mal wide
kerff in seinem aler. frigg gefürt vomb jentel
Der folgigen zeit folchen frigg in die hend geb
Künnden von Leqhang in massen widerfist
handen mit hab mdszen hingelset werden. Die
erbung des kands sulst verzet haben. So
ten mit so vil kaitals vnstere kandsfürst/zie

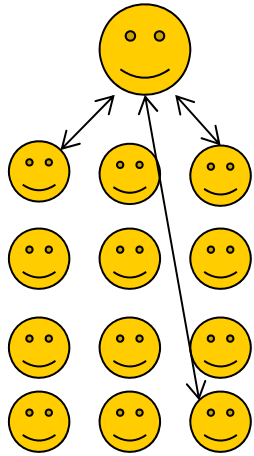

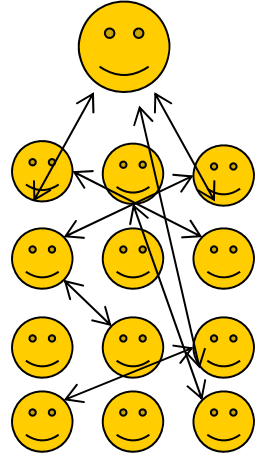
zwischen seiner Kasse und dem...
lichter (als im 1. Bild verzeichnet) wird im 2.
so mit als einem Aht / fender als einem Zist
emäßen. Vorper aber war kein Wischoff, fond
n Aht ein Wlösch, welcher zum erst mal wide
kripi in fänem alten Krieg gefäit vomb Jendit
Fder felsigen Zeit folschen frög in die bend grö
Nimelden von Cofiane in massen widerfent
fanden mit hab mögen hingefest werden. bifi
erbung des Lands zuletzt verzeht haben. Co
ten mit so viel Zeit als vnfere Landesherrn Zeit

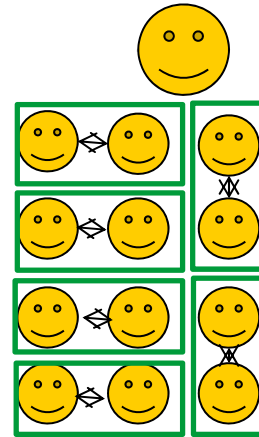
Opettajan ja opiskelijan välillä

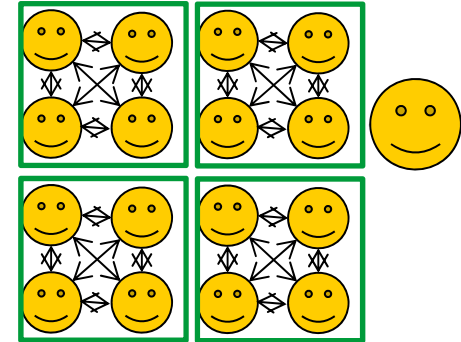
Opettajajohtoinen ryhmäkeskustelu

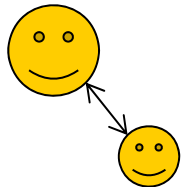
Pariporina, opettaja seuraa ja havainnoi

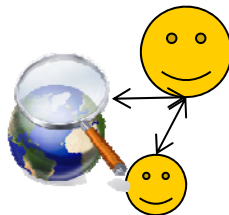
Pienryhmäkeskustelu; opettaja seuraa ja havainnoi

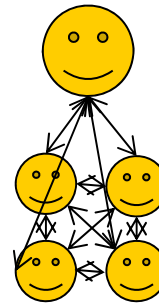
Henkilökohtainen ohjaus

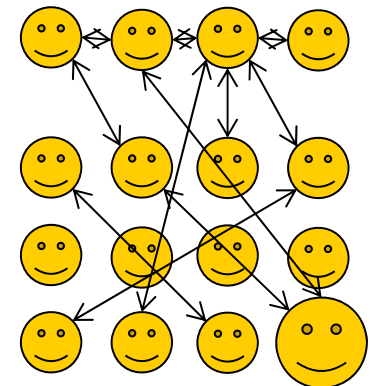
Työssäoppimisen ohjaus

Pienryhmäohjaus

Opiskelijan tai -ryhmän vetämä keskustelu

Ajattelua avaavat avoimet kysymykset

(Aarnio & Enqvist 2002)

Miten ajattelet...?

Mihin perustuu...?

Mitä tarkoittaa...?

Mitä siitä seuraa...?

Miten ymmärrät...?

Mistä johtuu...?

Mitä merkitystä...?

Mitä sitten, jos...?

Mihin tämä...liittyy?

Miltä sinusta tuntuu...?

Miten ajattelet tehdä tai toimia...?

Millä tavalla selität...?

Miten sinun mielestäsi...?

Mikä tai millainen toiminta...?

A?

Aalto-yliopisto

Palaute ja seuraavaksi kerraksi

A? Aalto-yliopisto

Seuraavalla kerralla opetuskokeilut

- Opetuskokeilu on **keskiviikkona 16.3. klo 12-16. Kokoonnutaan yhteen klo 12.00 luokassa Majakka.**
- Opetuskokeilu koostuu kolmesta osasta: a) **suunnitelman tekeminen**, b) **opettaminen** suunnitelman mukaisesti, c) **suullinen ja kirjallinen vertaispalaute.**
- Kirjallinen suunnitelma tehdään **20 min** opetustilanteesta. Valitse aihe omalta alaltasi. Suunnitelmaan perustuva opetus toteutetaan **pienryhmissä** (3 - 5 henk.).
- Opetuskokeilusta saat rakentavaa **kirjallista ja suullista palautetta.**
- Opetuskokeilu on erinomainen mahdollisuus sinulle kokeilla jotakin uutta opetusmenetelmää tai muuta uutta ideaa opetuksessasi!

Välitehtävät

1. Laadi suunnitelma opetuskokeilua varten. DL opetuskokeilun suunnitelman palautukselle on **sunnuntai 13.3.** (MyCourses).
2. **Toinen pedagoginen havainnointikirjoitus:**
 - Kirjoita toinen havainnointi tai kommentoi kahta valmista kirjoitusta
 - Voit toisessa havainnoinnissa kiinnittää huomiota esim. vuorovaikutukseen opetuksessa (omassa tai toisen).
 - Mitä tilanteessa tapahtui? Millaista vuorovaikutus oli? Miten menetelmät tukivat/estivät tilanteen vuorovaikutusta?
 - Olisitko tehnyt itse jotain toisin?
 - Toisen lokikirjoituksen TAI kahden kommentin palautus MyCourses keskusteluun **6.4. mennessä.**